

Brussel, 1 juli 2025
(OR. en)

9905/25

ECOFIN 712
UEM 246
SOC 381
EMPL 251
COMPET 491
ENV 474
EDUC 223
ENER 214
JAI 778
GENDER 93
JEUN 123
SAN 298
ECB
EIB

NOTA

---

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: TOELICHTING VAN DE RAAD Begeleidend document bij de
aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten in het kader van het
Europees Semester 2025

De delegaties vinden in de bijlage de definitieve versie van de toelichting bij de aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten in het kader van het Europees Semester 2025.

Toelichting

*Begeleidend document bij de aanbevelingen van de Raad
aan de lidstaten in het kader van het Europees Semester*

In artikel 29 van Verordening (EU) 2024/1263 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad staat dat “*van de Raad [...] in de regel [wordt] verwacht dat hij de aanbevelingen en voorstellen van de Commissie opvolgt of zijn standpunt publiekelijk toelicht*”.

Met inachtneming van deze “pas toe of leg uit”-regel presenteert de Raad hierbij deze toelichting bij de overeengekomen wijzigingen in de in het kader van het Europees Semester 2025 gedane aanbevelingen van de Commissie voor landspecifieke aanbevelingen aan de lidstaten waarmee de Commissie het niet eens is.

De Raad is daarnaast een aantal aanvullingen en materiële of technische wijzigingen in de aanbevelingen overeengekomen die de volle steun van de Commissie genieten.

Uittreksel uit landspecifieke aanbeveling 1 voor België

Commissietekst:

Het stelsel voor langdurige zorg kosteneffectiever te maken.

Overeengekomen tekst:

Het systeem voor langdurige zorg kosteneffectiever maken **en tegelijkertijd de toegang tot zorg en diensten betaalbaar houden.**

Toelichting:

In overweging 26 wordt erop gewezen dat “*Uit de beschikbare gegevens blijkt dat het percentage personen die zelfstandig zijn of licht afhankelijk zijn van zorg en in residentiële zorginstellingen wonen, hoog was in het Brussels Gewest en Wallonië. Voorts blijft het aandeel ouderen dat onnodig of ten minste voortijdig in een zorginstelling wordt geplaatst, hoog, hoewel het in het afgelopen decennium is afgenomen. De gefedereerde overheidsinstanties zijn begonnen met hervormingen om het gebruik van de verschillende zorgomgevingen kosteneffectiever te maken, met name om onnodige of voortijdige opname in een zorginstelling te voorkomen en uit te stellen. Deze maatregelen moeten worden uitgevoerd door middel van impactvolle acties, met name om de kosteneffectiviteit van bepaalde opties voor langdurige zorg, zoals institutionele zorg, te verwezenlijken en tegelijkertijd de toegang tot zorg en diensten betaalbaar te houden.”*

Uittreksel uit landspecifieke aanbeveling 1 voor Italië

Commissietekst:

De effecten van de vergrijzing op de potentiële groei en de houdbaarheid van de begroting te verzachten, onder meer door het gebruik van regelingen voor vervroegd pensioen te beperken en demografische uitdagingen aan te pakken, onder meer door arbeidskrachten van hoge kwaliteit aan te trekken en te behouden.

Overeengekomen tekst:

De effecten van de vergrijzing op de potentiële groei en de houdbaarheid van de begroting te verzachten, onder meer door het gebruik van regelingen voor vervroegd pensioen **verder** te beperken en demografische uitdagingen aan te pakken, onder meer door arbeidskrachten van hoge kwaliteit aan te trekken en te behouden.

Toelichting:

De Raad heeft zich gebogen over de inspanningen van Italië waarbij de voorbije twee jaar de criteria om in aanmerking te komen voor de regeling voor vervroegde uittreding geleidelijk zijn beperkt. Italië herinnerde er in zijn redenering aan dat werknemers die uiterlijk op 31 december 2025 aan de vereisten voor vervroegde uittreding voldoen, door de begrotingswet 2025 worden gestimuleerd om aan het werk te blijven door werkgevers vrij te stellen van de betaling van socialezekerheidsbijdragen, en hen deze rechtstreeks aan de werknemer te laten betalen, wat niet als belastbaar inkomen zou worden beschouwd. Bovendien is voor werknemers in de publieke sector de verplichting om met pensioen te gaan bij het bereiken van de wettelijke leeftijdsgrens voor vervroegde uittreding, afgeschaft. De wijziging is in overeenstemming met de wijziging in overweging 22.

Uittreksel uit landspecifieke aanbeveling 4 voor Malta

Commissietekst:

De subsidies voor fossiele brandstoffen, onder meer de noodsteunmaatregelen voor energie, geleidelijk af te schaffen.

Overeengekomen tekst:

De subsidies voor fossiele brandstoffen [...] geleidelijk af te schaffen.

Toelichting:

Hoewel de Raad erkent dat LSA4 meer in detail op het energiebeleid gericht is, heeft hij besloten de verwijzing naar de geleidelijke afschaffing van noodsteunmaatregelen in het kader van deze LSA te schrappen, aangezien in LSA1 voor Malta reeds een soortgelijke verwijzing te vinden is, die als volgt luidt: “*De noodsteunmaatregelen voor energie af te bouwen*”.

Uittreksel uit landspecifieke aanbeveling 3 voor Litouwen

Commissietekst:

De toegang tot financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen verbeteren, onder meer door de concurrentie op het gebied van financiële diensten en de deelname aan financiële markten te stimuleren en via automatische aansluiting bij de pensioenregeling van de tweede pijler.

Overeengekomen tekst:

De toegang tot financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren, onder meer door de concurrentie op het gebied van financiële diensten en de deelname aan financiële markten te stimuleren **door het gebruik van spaargeld voor investeringen te vergemakkelijken** [...].

Toelichting:

De Raad komt overeen Litouwen aan te bevelen in 2025 en 2026 actie te ondernemen om de toegang tot financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren. De Raad komt overeen aan te bevelen de toegang te verbeteren door de concurrentie op het gebied van financiële diensten en deelname aan de financiële markten te stimuleren. Het stimuleren van deelname aan de financiële markten houdt in dat het gebruik van spaargeld voor investeringen wordt vergemakkelijkt, wat niet uitsluit dat deelnemers automatisch worden aangesloten bij de pensioenregeling van de tweede pijler. De Raad neemt nota van de vraagstukken in verband met de geplande wijzigingen van de pensioenregeling van de tweede pijler, zoals uiteengezet in overweging 26 van de landspecifieke aanbevelingen van 2025 aan Litouwen.

Uittreksel uit landspecifieke aanbeveling 5 voor Luxemburg

Commissietekst:

De veerkracht van het zorgstelsel te verbeteren door te zorgen voor voldoende zorgpersoneel. Hervormingen ter verbetering van de governance van het zorgstelsel en de e-gezondheid te versnellen.

Overeengekomen tekst:

De veerkracht van het zorgstelsel te verbeteren door **meer vaart te zetten achter de hervormingen en** te zorgen voor voldoende zorgpersoneel. [...]

Toelichting:

De tekst van de aanbeveling is op het niveau van het Comité gewijzigd om beter weer te geven hoe tussen de Unie en de lidstaten de bevoegdheden zijn verdeeld wat betreft de organisatie van de nationale gezondheidszorgstelsels, inclusief de governance ervan. Het Comité heeft gestreefd naar een compromistekst om de naleving van de artikelen 121 en 148 VWEU te waarborgen, met volledige inachtneming van de verantwoordelijkheid van de lidstaten voor het bepalen van hun gezondheidsbeleid en het organiseren en verstrekken van gezondheidsdiensten en medische zorg.

Uittreksel uit overweging 35 voor Luxemburg

Commissietekst:

Een efficiënter gebruik van beperkte middelen en beter bestuur is een voorwaarde om de veerkracht van het zorgstelsel te versterken.

Overeengekomen tekst:

Een efficiënter gebruik van beperkte middelen **en een bespoediging van de hervormingen** zijn [...] voorwaardenn om de veerkracht van het zorgstelsel te versterken.

Toelichting:

De tekst van overweging 35 is op het niveau van het Comité gewijzigd om de in landspecifieke aanbeveling 5 overeengekomen formulering te weerspiegelen.